

Brüsszel, 2024. május 27.
(OR. en)

9225/24

COPS 209
POLMIL 139
CIVCOM 107
EUMC 197
INDEF 24
HYBRID 58
DISINFO 60
CYBER 133

ESPACE 41
POLMAR 16
TRANS 213
PESCO 3
FIN 477
CSC 321
CFSP/PESC 622
CSDP/PSDC 284

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: ST 9223/24 COPS 207 POLMIL 137 CIVCOM 105 EUMC 195 INDEF 22
HYBRID 56 DISINFO 58 CYBER 131 ESPACE 39 POLMAR 14 TRANS
211 PESCO 1 FIN 459 CFSP/PESC 620 CSDP/PSDC 282

Tárgy: A Tanács következtetései az uniós biztonságról és védelemről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az uniós biztonságról és védelemről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2024. május 27-i ülésén jóváhagyott.

A Tanács következtetései az uniós biztonságról és védelemről**Bevezetés**

1. Az EU-nak egymással gyakran összekapcsolódó fenyegetések és kihívások példátlan kombinációjával kell szembenéznie. A szabályokon alapuló nemzetközi rendet egyre inkább megkérdőjelezzik a revizionista hatalmak és az önkényuralmi rendszerek, miközben a nemzetközi feszültségek fokozódnak. A háború visszatért Európába. Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélküli és indokolatlan agressziós háborúja, amely a nemzetközi jog súlyos megsértése, egzisztenciális fenyegetést jelent Európa biztonságára nézve. A Hamász Izrael elleni brutális terrortámadásai és az azt követő gázai háború súlyos humanitárius katasztrófához és fokozott feszültségekhez vezetett a Közel-Keleten. E tekintetben a Tanács emlékeztet az Európai Tanács 2024. áprilisi következtetéseire, és továbbra is teljes mértékben elkötelezett az azonnali tűzszünet elérése, az összes túsز feltétel nélküli szabadon bocsátása, valamint annak biztosítása mellett, hogy a rászoruló palesztinok akadálytalanul és nagy mennyiségben humanitárius segélyhez jussanak. Az EU továbbra is szilárdan elkötelezett a kétállami megoldáson alapuló tartós és fenntartható béke mellett. A Száhel-övezetben végrehajtott katonai puccsokat és stratégiai versenytársainknak a térségben tapasztalt, egyre nagyobb mértékű beavatkozását követően az EU átalakítja biztonságsszolgáltatói szerepét, valamint polgári és katonai jelenlétét a régióban. Más válságok és instabil helyzetek, amelyek gyakran pusztító humanitárius hatással járnak, folyamatos szerepvállalást tesznek szükségessé például a Nyugat-Balkánon, a keleti szomszédságban, a fekete-tengeri régióban, a Dél-Kaukázusban, a déli szomszédságban, Afrika szarván és a Guineai-öbölben.

2. Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélküli és indokolatlan agressziós háborújának 2022. februári kezdete óta, valamint a stratégiai iránytű és a 2022. márciusi versailles-i nyilatkozat alapján az EU biztonsági és védelmi szereplőként betöltött szerepe jelentősen megerősödött. A Tanács üdvözli az elért eredményeket, amint azokat a főképviselőnek a stratégiai iránytű végrehajtása terén elért eredményekről szóló, 2024. márciusi éves jelentése is tükrözi, és várakozással tekint a fenyegetettség-értékelés 2025. évi felülvizsgálata elé. Az Európai Tanács 2024. március 21–22-i következtetéseivel és a tagállami hatáskörökkel összhangban az EU-nak további erőfeszítések révén folytatnia kell védelmi készségének fokozását és erősítenie kell szuverenitását. Emellett a folyamatosan változó fenyegetettségi helyzetre tekintettel fokoznia kell polgári és katonai felkészültségét is. Az EU-nak továbbá növelnie kell erőfeszítéseit, hogy a béke fenntartása és a jogállamiság megerősítése érdekében a válságokat integrált módon tudja megelőzni és azokra gyorsabban tudjon reagálni, lehetőség szerint partnereivel együttműködésben. Egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikája sajátos jellegének sérelme nélkül, valamint figyelembe véve valamennyi tagállam biztonsági és védelmi érdekeit, a Tanács a mai napon – a következő stratégiai menetrendre is tekintettel – a következő öt fő prioritásról állapodik meg a következő időszakra vonatkozóan:

Az EU Ukrajnának nyújtott töretlen támogatása

Biztonsági kötelezettségvállalások

3. A Tanács emlékeztet arra, hogy az EU minden eddiginél határozottabban támogatja Ukrajna függetlenségét, valamint a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitását és területi integritását. E tekintetben az EU és tagállamai eltökéltek amellett, hogy továbbra is biztosítsanak Ukrajna és annak népe számára minden szükséges politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást, ameddig és amilyen intenzitással csak szükséges. E tekintetben a Tanács célja, hogy június végéig aláírja az EU Ukrajnával kapcsolatos biztonsági kötelezettségvállalásait. A kötelezettségvállalások – a kétoldalú megállapodásokkal együtt – segítséget fognak nyújtani abban, hogy Ukrajna meg tudja védeni magát, ellen tudjon állni a destabilizációs erőfeszítéseknek, és a jövőben el tudja rettenteni az agressziós cselekményektől. Az uniós biztonsági kötelezettségvállalások – amelyeket holisztikus módon kell mérlegelni – az Ukrajna biztonságát és védelmét szolgáló kiszámítható, hosszú távú és fenntartható támogatás keretét fogják képezni. A Tanács hangsúlyozza továbbá, hogy stratégiai megközelítésre van szükség a fekete-tengeri régióval kapcsolatban.

Az Ukrajnát támogató alap/Európai Békekeret

4. Az Európai Békekeret részeként a közelmúltban létrehozott, Ukrajnát támogató alapot továbbra is az ukrán fegyveres erők sürgős és változó szükségletei fogják vezérelni. A Tanács üdvözli az Ukrajnát támogató alapot és az Európai Békekeret keretében megvalósuló egyéb támogatási intézkedéseknek az eszköz végrehajtási szabályaival összhangban történő végrehajtására irányuló további jogi aktusok tekintetében elért előrelépést. A Tanács továbbá üdvözli az Oroszország immobilizált vagyoni eszközeiből származó rendkívüli bevételek Ukrajna javára történő felhasználását célzó jogalkotási aktusok tervezetével kapcsolatos előrelépést, különös tekintettel az ország legsürgetőbb katonai szükségleteinek elsősorban az Európai Békekereten keresztül történő kielégítésére.

Lőszerek és légvédelem

5. Emellett a Tanács hangsúlyozza annak kritikus fontosságát, hogy Ukrajna sürgős szükségletei alapján fel kell gyorsítani és fokozni kell a katonai felszerelések – elsősorban a lőszerek, különösen a tüzérségi lőszerek, a rakéták, a légvédelmi és tüzérségi rendszerek és a drónok – szállítását, miközben továbbra is kezelni kell Ukrajna közép- és hosszú távú szükségleteit. Üdvözli a tagállamok erre irányuló közelmúltbeli kezdeményezéseit, és továbbra is ösztönözni fogja az újabb szállítmányokat. A Tanács felszólítja a tagállamokat, hogy továbbra is vegyék igénybe az Európai Védelmi Ügynökséget (EDA) és a „vezető szerepet betöltő országok” keretszerződéseit annak érdekében, hogy sürgősen több lőszert és rakétát szállítsanak Ukrajnának.

6. A Tanács üdvözli az EU katonai segítségnyújtási missziójának (EUMAM) kiemelkedő munkáját, amely 2024 nyarának végéig 60 000 ukrán katonát fog kiképezni. A misszió – a partnerekkel együttműködve – továbbra is reagálni fog az ukrán fegyveres erők folyamatosan változó és sürgős szükségleteire. E tekintetben a Tanács üdvözli a képzés hatályának a tengeri és légi területekre való kiterjesztését, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy továbbra is az ukrán katonák képzésének minőségére és a műveleti hatás eléréséhez való hozzájárulásukra kell összpontosítani. A Tanács várakozással tekint a misszió közelgő stratégiai felülvizsgálata elé, különös tekintettel a háborúval kapcsolatos, továbbra is fennálló sürgős szükségletekre, valamint a közép- és hosszú távú szükségletekre, például Ukrajna védelmi ágazatának reformjára. A Tanács emellett üdvözli az Európai Unió ukrajnai tanácsadó missziójának (EUAM) megerősítését, amely lehetővé teszi majd azt, hogy Ukrajna felszabadított és szomszédos területein az ukrán bűnüldöző hatóságok több támogatásban részesüljenek, hogy a polgári biztonsági ágazat vonatkozó, többek között az ország uniós csatlakozási folyamatának keretében végrehajtott reformjaihoz nyújtott támogatás is növekedjen, továbbá hogy le lehessen folytatni az Oroszország által elkövetett nemzetközi bűncselekmények kivizsgálását és büntetőeljárás alá vonását.

Több kiadás közösen és hatékonyabban

7. Az európai kontinensre visszatért a nagy intenzitású hadviselés, ami megköveteli, hogy sürgősen és nagy mennyiségben biztosítsuk a védelmi termékek rendelkezésre állását. Az európai védelmi technológiai és ipari bázisnak (EDTIB) képesnek kell lennie arra, hogy kielégítse a tagállami fegyveres erők és szükség esetén a partnerek igényeit. Az EDTIB-nek – beleértve az azt alkotó kkv-kat és közepes piaci tőkeértékű vállalatokat is – termelési kapacitásának és felkészültségének növelése mellett képesnek kell lennie arra, hogy új generációs és élvonalbeli képességeket fejlesszen ki, és vezető szerepet töltsön be a technológiai innovációban és a versenyben egy sokszínű környezetben, az EDA-t az információmegosztás és a tagállami álláspontok összehangolásának platformjaként használva.

A 2023 novemberében elfogadott, felülvizsgált képességfejlesztési prioritások a védelmi képességek teljes spektrumának legszükségesebb és legsürgetőbb részeivel foglalkoznak. A Tanács hangsúlyozza, hogy ezek a prioritások kulcsfontosságú referenciaként szolgálnak az együttműködésen alapuló tervezést és programozást nemzeti és uniós szinten támogató valamennyi uniós védelmi kezdeményezés és védelmi vonatkozású szakpolitika és eszköz tekintetében. A Tanács üdvözli továbbá az EDA védelmi innovációs központja által az Európai Bizottság uniós védelmi innovációs programjával szinergiában végzett munkát. A Tanács emellett üdvözli az EDA 2024. évi hosszú távú felülvizsgálatát, amely a Tanács 2023. november 14-i iránymutatására épül, és felszólít annak teljes körű végrehajtására. Ezzel összefüggésben hangsúlyozza az abban foglalt politikai ösztönzést, megismételve az EDA-nak az európai képességek keretében játszott szerepét.

A stratégiai irányítúvel összhangban a Tanács emlékeztet az arra irányuló szándékra, hogy növekedjen az EU stratégiai autonómiája és azon képessége, hogy partnerekkel együttműködve védje az uniós értékeket és érdekeket. A biztonság és a védelem területén erősebb és cselekvőképesebb EU kedvező módon fog hozzájárulni a globális és a transzatlanti biztonsághoz, valamint kiegészíti a NATO-t, amely továbbra is a kollektív védelem alapját képezi tagjai számára. E tekintetben a Tanács emlékeztet a Szerződésekben foglalt, valamint az Európai Tanács által elfogadott irányelvekre.

Európai védelmi ipari stratégia

8. A Tanács üdvözli az új európai védelmi ipari stratégiáról szóló, az Európai Bizottság és a főképvisező közös közleményének előterjesztését, és felszólít arra, hogy ezzel kapcsolatosan valamennyi munka a tagállamokkal egyeztetve kell folyjon. A Bizottság által javasolt, a stratégiát kísérő európai védelmi ipari program jelentős lépés a stratégia végrehajtása felé, és az ezen eszközről folyó tárgyalásoknak gyorsan folytatódniuk kell. Mindkettőnek módot kell kínálnia az EU védelmi készütségének fokozására, ugyanakkor ki kell egészíteniük a meglévő uniós védelmi eszközöket, struktúrákat és kezdeményezéseket, és teljes összhangban kell lenniük azokkal, elkerülve a szükségtelen átfedéseket.

9. A EU védelmi készültségének növelése és az Unió szuverenitásának fokozása további erőfeszítéseket tesz majd szükségessé, a tagállami hatáskörökkel összhangban. A Tanács egyetért azzal, hogy erős európai védelmi technológiai és ipari bázisra van szükség, valamint hogy ennek alapvető előfeltétele a több, jobb és közösen végrehajtott beruházás. Ebből a célból a Tanács:

- emlékeztet arra a közös kötelezettségvállalásra, hogy az Európai Tanács 2024. márciusi következtetéseit végrehajtva jelentősen növelni kell a védelmi kiadásokat, valamint jobb és gyorsabb közös beruházásokat kell végrehajtani, és fokozott erőfeszítéseket sürget a képességek teljes életciklusa alatti és a tagállamok által elfogadott képességfejlesztési prioritásokon alapuló beruházások érdekében;
- elismeri, hogy növelni és biztosítani kell a védelmi termékek időben történő rendelkezésre állását Uniószerre egy olyan reagálóképesebb és reziliensebb EDTIB kialakítása révén, amely képes biztosítani az ellátás biztonságát, figyelembe véve a tagállamok meglévő intézkedéseit, valamint a versailles-i nyilatkozatra és a stratégiai iránytűre építve elkötelezett a stratégiai függőségek csökkentése mellett;
- emlékeztet arra, hogy az EDTIB jelentős és tartós beruházásokat igényel a tagállamok és – a következő többéves pénzügyi keret sérelme nélkül – az Unió részéről az EU védelmi készültségének támogatása érdekében;

- hangsúlyozza az EU védelmi készütségéhez nyújtott megfelelő és következetes finanszírozás fontosságát;
- hangsúlyozza, hogy javítani kell az EDTIB hozzáférését a köz- és magánfinanszírozáshoz. Ez különösen igaz a kkv-kre. Hangsúlyozza továbbá, hogy a fenntartható finanszírozási keret nem akadályozza a védelmi ágazat finanszírozását, és tudatában van annak, hogy a védelmi ipar egyszersmind jelentős gazdasági előnyöket hozhat, munkahelyeket teremthet, és ösztönözheti az innovációt. A Tanács tudomásul veszi az Európai Beruházási Bank (EBB) Csoport politikáinak fontos jelzési funkcióját, és emlékeztet az Európai Tanács 2024. márciusi következtetéseiben szereplő azon felkérésre, hogy a védelmi ipar tekintetében igazítsa ki hitelezési politikáját, valamint a kettős felhasználású termékekre vonatkozó jelenlegi fogalommeghatározását, megőrizve mindeközben finanszírozási kapacitását;
- emlékeztet az Európai Tanács 2024. márciusi felkérésére, miszerint minden lehetőséget fel kell tárni a finanszírozás mozgósítását illetően, és erről júniusig be kell számolni az Európai Tanácsnak.

10. A Tanács egyetért azzal, hogy a védelmi készség elérésére irányuló uniós törekvéseket partnerségek révén is támogatni kell. Támogatja az együttműködés megerősítését, amely az ukrán védelmi technológiai és ipari bázisnak az EDTIB-be való fokozatos integrációjához vezet. E tekintetben a Tanács üdvözli a 2024. május 6-án Brüsszelben tartott első EU–Ukrájna védelmi ipari fórumot, és várakozással tekint a kijevi innovációs iroda megnyitása elé. A Tanács hasonlóképpen arra ösztönzi az EDA-t, hogy vizsgálja meg az ukrán védelmi minisztériummal kötött igazgatási megállapodása felülvizsgálatának lehetőségét, amint azt a körülmények lehetővé teszik. A Tanács továbbá a NATO-val a védelmi iparral kapcsolatos kérdésekben való együttműködés kölcsönösen előnyös módon történő elmélyítésére szólít fel, különösen a szabványok végrehajtása terén folytatott együttműködés fokozása révén.

Állandó strukturált együttműködés

11. Az állandó strukturált együttműködés (PESCO) központi keretként szolgál a részt vevő tagállamok közötti uniós szintű védelmi együttműködés elmélyítéséhez, fokozva a hadműveleti készenléteket és interoperabilitást, a védelmi kiadásokat és beruházásokat, a képességfejlesztést és a tagállami fegyveres erőknek a legnagyobb követelményeket támaztó missziókhoz való hozzájárulását, valamint segítve a közös stratégiai kultúra kialakítását. A PESCO folyamatban lévő stratégiai felülvizsgálatának – amely a szigorúbb kötelezettségvállalásokra és az együttműködésen alapuló projektekre egyaránt kiterjed – 2025 után erősebb, stratégiaibb és hatékonyabb PESCO-t kell eredményeznie, tükrözve a romló biztonsági környezetet és hozzájárulva az EU védelmi készségéhez. A kitűzött célok fenntartása, a politikai felelősségvállalás biztosítása és a stratégiai kommunikáció fokozása, erőfeszítéseinknek a stratégiai szempontból releváns képességbeli hiányosságok kezelését célzó projektekre való összpontosítása, valamint az uniós védelmi kezdeményezésekkel és a védelemmel kapcsolatos szakpolitikákkal és eszközökkel való koherencia megszilárdítása lehetővé teszi a PESCO számára, hogy jobban reagáljon az operatív és képességgel kapcsolatos szükségletekre. Ez segítséget fog nyújtani a részt vevő tagállamok számára abban, hogy fokozzák védelmi együttműködésüket, és mind rövid, mind hosszú távon jobban együttműködjenek.

Az EU cselekvőképességének növelése

Vörös-tenger / Öböl-menti térség

12. A Tanács üdvözli az EUNAVFOR ASPIDES elnevezésű védekező jellegű tengeri védelmi művelet elindítását, amelynek szilárd megbízatása arra irányul, hogy hozzájáruljon a nemzetközi jog védelméhez, a hajózás szabadságának helyreállításához, valamint a kereskedelmi hajózás és tengerészei védelméhez a Báb el-Mandeb-szorosban és a Hormuzi-szorosban, valamint a Vörös-tenger, az Ádeni-öböl, az Arab-tenger, az Ománi-öböl és a Perzsa-öböl nemzetközi vizein a tengeri védelem egyéb szereplőivel, elsősorban az EUNAVFOR ATALANTA-val, az EMASoH-Agenorral és a Prosperity Guardian művelettel együttműködésben. Üdvözli az EUNAVFOR ASPIDES első operatív eredményeit, és felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák az elegendő és tartós haderő-generálást. Hangsúlyozza, hogy fontos a regionális szereplőkkel folytatott folyamatos és megerősített stratégiai kommunikáció, valamint a műveleti területen a konfliktusok enyhítésére és a hajózás biztonságának és szabadságának fenntartható biztosítására irányuló tagállami fellépések optimális koordinálása.

13. Az EU az elmúlt több mint egy évtizedben jelentős erőforrásokat fektetett be, valamint polgári és katonai személyzetet telepített a Száhel-övezetbe. A politikai és biztonsági helyzet közelmúltbeli változásai hatással voltak a KBVP-vel kapcsolatos szerepvállalásunkra. E kihívások ellenére a Tanács hangsúlyozza, hogy a Száhel-övezet biztonsága és stabilitása továbbra is hosszú távú prioritás az EU számára. A Tanács hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a KBVP-vel kapcsolatos szerepvállalásunkat egy regionális megközelítés keretében rugalmasabbá és modulárisabbá kell tenni, továbbá a helyi szükségleteken és igényeken, valamint a felelősségvállaláson és az elszámoltathatóságon alapuló, testre szabottabb és keresletorientáltabb támogatást kell nyújtani. A Tanács üdvözli a Guineai-öböl nyugat-afrikai országait támogató, nemrégiben létrehozott uniós polgári-katonai biztonsági és védelmi kezdeményezést, amelynek célja a Száhel-övezetből továbbgyűrűző hatások kezelése. A Tanács hangsúlyozza, hogy fontos közösen megteremteni a hosszú távú béke és stabilitás feltételeit, többek között a régióban a helyi politikai felelősségvállalás kiépítése révén.

14. A Tanács üdvözli azt a fontos munkát, amelyet a polgári és katonai KBVP-missziók és -műveletek a világ különböző részein végeznek. A külső konfliktusok és válságok megelőzése és kezelése tekintetében az EU ereje abban rejlik, hogy képes katonai és polgári eszközöket együttesen igénybe venni. A Tanács hangsúlyozza, hogy a nyugat-balkáni régió stratégiai jelentőséggel bír az európai stabilitás szempontjából, megerősíti, hogy a közös értékekre, elvekre és a KKBP-hez való igazodásra építve fontos megerősíteni a kapcsolatokat a régióval, továbbá megismétli, hogy készen áll a régió belső és külső biztonsági kihívásainak kezelésére. Tudatában van annak, hogy az EUFOR Althia hozzájárul a biztonságos és védett környezethez Bosznia-Hercegovinában és a régióban, továbbá elismeri az EULEX Koszovó stabilizáló tevékenységeit. A Tanács megerősíti elkötelezettségét az iránt, hogy továbbra is támogassa a stabilitás és a biztonság helyreállítását Irakban az EUAM Irak, valamint Líbiában az EUBAM Líbia és az EUNAVFOR MED IRINI művelet révén, beleértve az ENSZ Líbiával szembeni fegyverembargójának végrehajtásához való hozzájárulás alapvető feladatát és másodlagos feladatait is. Hangsúlyozza továbbá, hogy az EUNAVFOR MED IRINI információgyűjtés révén hozzájárul az embercsempész- és emberkereskedő-hálózatok üzleti modelljének ellehetetlenítéséhez. Hangsúlyozza, hogy az EUPOL COPPS és az EUBAM Rafah továbbra is fontos szerepet játszik a Palesztin Hatóság intézményi kapacitásának kiépítésében, különösen a polgári rendőrség, az igazságszolgáltatás és a határigazgatás tekintetében, a kétállami megoldás és a jövőbeli palesztin állam életképessége iránti szélesebb körű általános politikai kötelezettségvállalás részeként, amely mellett az EU továbbra is szilárdan elkötelezett.

A Tanács hangsúlyozza továbbá, hogy rugalmasságra van szükség ahhoz, hogy a két misszió a jövőbeli politikai és biztonsági igényeknek való megfelelés érdekében szükség szerint kiigazításra kerüljön. A Tanács üdvözli, hogy a KBVP fokozottabban hozzájárul a békéhez és a biztonsághoz Mozambikban az EUTM Mozambik, valamint Afrika szarván az EUCAP Szomália, az EUTM Szomália és az EUNAVFOR ATALANTA révén, nagyra értékelve ez utóbbi hozzájárulását a kalóztámadásoktól való elrettentéshez, valamint az Élelmezési Világprogram és más veszélyeztetett szállítmányok védelméhez. A Tanács megismétli, hogy az EU elkötelezett amellett, hogy hatékonyan mozgósítsa eszközeinek és szakpolitikáinak teljes körét a régióban, biztosítva a partnerek teljes felelősségvállalását.

15. A Tanács elismeri, hogy a mai geostratégiai környezetben valamennyi polgári KBVP-misszió egyre nagyobb jelentőséggel bír, mivel egyedülálló politikai és operatív eszközt jelentenek az EU számára a szomszédságában és azon túl a fogadó országok támogatásához, továbbá hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni képességeiket és emberi erőforrásaikat. A Tanács különösen hangsúlyozza, hogy 2023-ban gyors ütemben elindult az EU örményországi missziója és az EU moldovai köztársasági partnerségi missziója, amelyek igazodnak az adott biztonsági helyzetekhez és fenyegetésekhez, valamint a fogadó országok és lakosságuk növekvő szükségleteihez. A Tanács hangsúlyozza az EUMM Grúzia folyamatos, fontos munkáját, amely továbbra is döntő fontosságú stabilizáló tényező az országban.

16. A Tanács megismétli, hogy az Európai Békekeret a KKBP/KBVP-célkitűzéseinket támogató kulcsfontosságú globális eszköz, amely a partnerországok szükségleteire válaszul célzott katonai és védelmi segítségnyújtást tesz lehetővé.
17. A Tanács üdvözli a „Kellő gondosság az Unió részéről az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog területén a biztonsági ágazatban harmadik feleknek nyújtott támogatás kapcsán” című dokumentum elfogadását, és felszólít annak valamennyi érintett szereplő általi gyors és teljes körű végrehajtására. A Tanács sürgeti a nőekkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos célkitűzések megvalósítására irányuló erőfeszítések fokozását, és üdvözli a gyermekek és a fegyveres konfliktusok kapcsolatára vonatkozó menetrend előmozdítása iránti megújított elkötelezettséget, beleértve a kérdéskörnek a KBVP-missziókba és -műveletekbe való integrálására vonatkozó ellenőrző lista felülvizsgálatát is.
18. A Tanács üdvözli a 2022. évi uniós stabilizációs koncepció operatív tételére irányuló, folyamatban lévő erőfeszítéseket, amelyek az EKSZ, a Bizottság szolgálatai és a tagállamok összes releváns eszközére támaszkodnak, összhangban a külső konfliktusok és válságok integrált megközelítésével.

19. A Tanács hangsúlyozza, hogy 2025-ig teljes mértékben működőképpé kell tenni az uniós gyorstelepítésű kapacitást. Felszólítja a tagállamokat, hogy erőikkel és képességeikkel folyamatosan járuljanak hozzá e célhoz. A Tanács a mai napon jóváhagyja a fennmaradó két általános operatív forгатókönyvet (békekikényszerítés, konfliktusmegelőzés/kapacitásépítés). A Tanács megállapítja, hogy az ezt követő vészhelyzeti tervezési dokumentumok kidolgozását követően az EU öt kulcsfontosságú forгатókönyvvel fog rendelkezni ahhoz, hogy folyamatos előtervezést végezhesen annak érdekében, hogy az EU hatékonyan és gyorsabban tudjon fellépni. Az előtervezés alapul szolgál majd az uniós gyorstelepítésű kapacitásra vonatkozó követelményekhez is, és válság esetén megkönnyíti a politikai döntéseket. A Tanács hangsúlyozza, hogy az uniós gyorstelepítésű kapacitáshoz kapcsolódó rendszeres éles gyakorlatok különösen fontosak a hadműveleti készenlét és interoperabilitás fokozása érdekében. E tekintetben üdvözli az első, 2023-ban Spanyolországban tartott uniós katonai éles gyakorlatot, várakozással tekint a következő, 2024. novemberi-decemberi németországi éles gyakorlat elé, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy 2025-ben és azt követően is folytatódjanak a gyakorlatokkal kapcsolatos tevékenységek. Emlékeztet továbbá az uniós katonai missziók és műveletek, gyakorlatok és az uniós gyorstelepítésű kapacitás közös költségei hatályának bővítésére és kiterjesztésére vonatkozó kötelezettségvállalásra, és várakozással tekint annak mielőbbi alkalmazása elé.

20. A Tanács felkéri a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy folytassák a munkát annak érdekében, hogy a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat (MPCC) 2025-ig elérje teljes műveleti képességét, különösen biztonságos kommunikációs és információs rendszereinek megerősítése, valamint a szükséges személyzet és finanszírozás biztosítása révén annak érdekében, hogy az MPCC képes legyen összetett, több területet érintő műveleteket tervezni és végrehajtani, többek között nem megengedő környezetben is. Emlékeztet arra, hogy amint az MPCC teljes mértékben működőképessé válik, azt a katonai missziók, műveletek, gyakorlatok és az uniós gyorslepipítésű kapacitás előnyben részesített vezetési és irányítási struktúrájának kell tekinteni. A polgári KBVP tekintetében a Tanács emlékeztet annak fontosságára, hogy előrelépés történjen a Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálat szervezeti reformja terén, és kötelezettséget vállal arra, hogy a Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálatot megerősíti és polgári műveleti parancsnoksággá fejleszti.

21. A Tanács megismétli, hogy a katonai mobilitás fontos szerepet játszik az európai biztonság és védelem szempontjából, beleértve a jól működő hálózatot is. Felszólítja a tagállamokat, hogy sürgősen hajtsák végre az e következtetések mellékletében foglalt, katonai mobilitásra vonatkozó vállalást. Ezzel összefüggésben a Tanács egyetért azzal, hogy „a katonai mobilitásról szóló uniós cselekvési terv 2.0”-t¹ kiegészítő, koherens nemzeti kötelezettségvállalások révén fel kell gyorsítani a nagy létszámú katonai erők Unión belüli és kívüli, rövid időn belüli mozgását. A Tanács továbbra is elkötelezett amellett, hogy – a három, 2016-ban, 2018-ban és 2023-ban kiadott együttes nyilatkozat keretében – tovább erősítse az EU és a NATO közötti, kölcsönösen előnyös partnerséget a katonai mobilitás területén, teljes mértékben tiszteletben tartva az elfogadott irányelveket és a két szervezet döntéshozatali autonómiáját, valamint figyelembe véve a 360 fokos megközelítést. A Tanács elismeri továbbá, hogy a katonai mobilitás megerősítéséhez megfelelő forrásokra, beruházásokra és erőfeszítésekre van szükség mind nemzeti, mind uniós szinten, teljes mértékben tiszteletben tartva a tagállamok szuverenitását, és a következő többéves pénzügyi keretről szóló jövőbeli tárgyalások sérelme nélkül. A Tanács felkéri az EKSZ-t, az érintett bizottsági szolgálatokat, az Európai Védelmi Ügynökséget és a PESCO-projekteket, hogy hangolják össze az elért eredmények rendszeres értékelését annak érdekében, hogy 2026-ig teljes körűen és átfogóan végre lehessen hajtani a katonai mobilitásra vonatkozó vállalást.

¹15047/22.

Kölcsönös segítségnyújtás és szolidaritás

22. A Tanács emlékeztet arra, hogy az EU eltökélt szándéka, hogy amennyiben az egyik tagállamot agresszió éri, a kölcsönös segítségnyújtás és a szolidaritás jegyében járjon el. Megerősíti, hogy az EU továbbra is folytatni fogja az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkének (7) bekezdése szerinti kölcsönös segítségnyújtáshoz és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikke szerinti szolidaritáshoz való hozzájárulását, mindenekelőtt gyakran megrendezésre kerülő gyakorlatok révén. Ez nem érinti az egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét. Az e területen vállalt kötelezettségeknek és együttműködésnek összhangban kell lenniük az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének keretein belül tett kötelezettségvállalásokkal, amely szervezet az abban részes államok számára továbbra is a kollektív védelem alapját képezi, és annak végrehajtási fóruma marad.

Polgári KBVP

23. A Tanács üdvözli a polgári KBVP hatékonyságának a polgári KBVP területére vonatkozó paktum 2023 és 2027 közötti végrehajtása² révén történő fokozása érdekében tett lépéseket, és várakozással tekint a polgári KBVP-re vonatkozó irányadó elvek 2024 végéig történő megfogalmazása elé. Arra ösztönzi a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy közösen növeljék a polgári KBVP-missziókhöz kirendelt szakértők számát, többek között a nők polgári KBVP-ben való részvételének fokozása révén. Üdvözli a polgári képességekről szóló első éves konferenciát és a humán erőforrás-kapacitás létrehozásáról szóló első konferenciát – melyek 2024 áprilisában kerültek megrendezésre –, és várakozással tekint az elé, hogy a polgári képességfejlesztési folyamat részeként 2024 második felében ambiciózus célt tűzzenek ki a képességek fejlesztésére vonatkozóan. A Tanács megismétli, hogy a Külügyek Tanácsában rendszeres megbeszéléseket kell folytatni a polgári KBVP-ről.

² 9588/23.

Kiber- és hibrid fenyegetések, külföldi információmanipuláció és beavatkozás

24. A Tanács újílag hangsúlyozza, hogy a kifejezetten e célra szolgáló eszközök továbbfejlesztésével meg kell erősítenünk az EU-t, annak tagállamait, illetve partnereit célzó hibrid, kiber-, valamint a külföldi információmanipuláció és beavatkozás jelentette fenyegetések és a rosszindulatú tevékenységek megelőzését, felderítését, az azokkal szembeni elrettentést, rezilienciát és az azokra való reagálást. E tekintetben a Tanács üdvözli a kiberdiplomáciai eszköztár³ felülvizsgált végrehajtási iránymutatásait, valamint az uniós hibrid eszköztár és a külföldi információmanipuláció és beavatkozás kezelésére szolgáló uniós eszköztár operatívva tételének folytatását. Felszólít ezen eszköztárak további észszerűsítésére és fejlesztésére, és arra ösztönzi a tagállamokat és az érintett uniós szereplőket, hogy teljes mértékben aknázzák ki a rendelkezésre álló eszközökben és szakértelemben rejlő lehetőségeket, többek között szükség esetén a meglévő szankciórendszerek kiegészítése, valamint a hibrid tevékenységek és a külföldi információmanipuláció és beavatkozás kezelésére irányuló új korlátozó intézkedések kidolgozása révén. A hírszerzésen alapuló helyzetismeret és a stratégiai előrejelzés biztosítása érdekében a Tanács újílag hangsúlyozza, hogy 2025-ig az erőforrások és kapacitások növelésével tovább kell erősíteni az EU egységes információelemzési kapacitását.

³ 10289/23.

25. A Tanács hangsúlyozza, hogy tovább kell erősíteni az EU rosszindulatú magatartások kezelésére irányuló kapacitását, különös tekintettel a közelgő európai választásokra, és felkéri a főképviselőt és a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve teljes körű megközelítést mozdítsanak elő a rezilienciára, a reagálásra, a konfliktusmegelőzésre, az együttműködésre és a kibertérbeli stabilitásra vonatkozóan, beleértve adott esetben a proaktív védelmi intézkedéseket is. Ezen összefüggésben a Tanács felkéri a főképviselőt, hogy 2024 végéig terjesszen elő koncepciót és ütemtervet egy uniós kibervédelmi koordinációs központ 2025-ben történő létrehozására vonatkozóan, a kibervédelem területén folytatott koordináció és együttműködés fokozása érdekében, valamint hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a központ tevékenységei körébe tartozzon az információs környezet és az elektronikus hadviselés. A Tanács e tekintetben üdvözli a kapcsolódó PESCO-projektek keretében végzett munkát.

A Tanács továbbá üdvözli és ösztönzi a hasonlóan gondolkodó partnerekkel való szoros koordinációt a külföldi információmanipulációval és beavatkozással kapcsolatos fenyegetések nyomon követésével, értékelésével és az ellenük való küzdelemmel kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjének előmozdítása érdekében, többek között a G7-ek gyorsreagálási mechanizmusa keretében. A Tanács üdvözli a KBVP-misszióknak és -műveleteknek a külföldi információmanipuláció és beavatkozás kezelésére szolgáló eszköztárból származó célzott eszközökkel való megerősítése terén elért eredményeket, mivel ez jelentősen növelni fogja rezilienciájukat és hatékonyságukat a külföldi információmanipulációval és beavatkozással kapcsolatos fenyegetések elleni küzdelemben, és hangsúlyozza az erőteljes stratégiai kommunikáció jelentőségét. A külföldi információmanipuláció és beavatkozás terén működő információmegosztó és -elemző központ (ISAC) létrehozása fontos lépést jelent a civil társadalommal és az egyéb, hasonlóan gondolkodó partnerekkel – illetve az ezen szereplők között – végzett információmegosztás és együttműködés fokozása irányába.

26. A Tanács üdvözli a hibrid fenyegetéseket kezelő uniós gyorsreagálású csapatok gyakorlati létrehozására vonatkozó irányadó keretről szóló megállapodást. A releváns szakértelem uniós szintű – szükség esetén rövid időn belül történő – mozgósításával a csapatok az uniós hibrid eszköztár fontos eszközét jelentik majd, amely támogatja a tagállamokat, a partnerországokat, valamint a KBVP-missziókat és -műveleteket a hibrid fenyegetésekkel szembeni ellenálló képességük növelésében és az ilyen fenyegetések elleni küzdelemben. A Tanács felkéri a főképviselet és a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben tegyék teljes mértékben operatívvá a csapatokat.

27. A Tanács emlékeztet arra, hogy az űrendszerek és -szolgáltatások kulcsfontosságúak társadalmunk, gazdaságunk, valamint biztonságunk és védelmünk működése szempontjából. Felkéri a főképviselőt és a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben mielőbb hajtsák végre a biztonsági és védelmi űrstratégiát. A Tanács üdvözli az első minősített éves űrfenyegetettségi helyzetelemzés elvégzését, valamint a márciusi űrfenyegetés-elhárítási gyakorlatot. Hangsúlyozza, hogy tovább kell javítani az űrfenyegetésekre való uniós reagálást, és e célból felkéri a főképviselőt, hogy nyújtsa be a Tanácsnak az uniós űrprogram(ok) keretében működő rendszerek és szolgáltatások biztonságáról szóló tanácsi határozat felülvizsgálatát, valamint egy, a határozat módosítására irányuló javaslatot az új űrfenyegetettségi helyzet jobb kezelése érdekében. Ez biztosítani fogja, hogy a releváns uniós eszközöket időben és összehangoltan lehessen mozgósítani, amikor az Unió olyan űrfenyegetéssel szembesül, amely hatással lehet a biztonságára és védelmére. Az EU ugyanakkor fokozni fogja arra irányuló erőfeszítéseit, hogy partnereivel együttműködve előmozdítsa a világűrben tanúsított felelősségteljes magatartás normáinak az ENSZ keretében történő meghatározását az űrtevékenységek teljes körét illetően, ezáltal jelentősen hozzájárulva a világűr biztonságának előmozdításához, valamint a világűr békés célú, stabil, biztonságos és fenntartható felhasználásának biztosításához.

A Tanács emlékeztet arra, hogy a világgűrrel kapcsolatos helyzetismeret szuverén előjog, ugyanakkor üdvözli az érintett tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy információkat osszanak meg az EU-val ezen a területen. Ösztönzi a tagállamok számára a világgűrrel kapcsolatos helyzetismeret kialakításához szükséges további célzott képességek együttműködésen alapuló fejlesztését, és újólaj megerősíti, hogy támogatja az űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére szolgáló uniós képességek bővítését. A Tanács hangsúlyozza továbbá, hogy az Európai Unió Műholdközpontja (EU SatCen) jelentős szerepet játszik az EU és tagállamai önálló döntéshozatalának támogatásában, és üdvözli a főképviselő és a tagállamok arra irányuló, folyamatban lévő erőfeszítéseit, hogy – ahogy az a stratégiai iránytűben is megfogalmazódott – autonóm térinformatikai hírszerzési kapacitásaink növelése érdekében megerősítsék az EU SatCen-t. Üdvözli továbbá egy olyan új, uniós Föld-megfigyelési kormányzati szolgáltatás potenciális kifejlesztése lehetőségeinek folyamatban lévő értékelését, amely figyelembe venné a meglévő és a tervezett képességeket és kezdeményezéseket, és amely azonosított igényekre adna választ, építve az EU SatCen és az EU Űrprogramügynökség szakértelmére és a köztük fennálló kiegészítő jellegre. A Tanács hangsúlyozza továbbá a biztonságos kommunikációs és műholdas navigációs rendszerek fontosságát mind a védelmi, mind a polgári területek támogatása szempontjából.

Tengerek

28. Az EU a felülvizsgált uniós tengeri védelmi stratégiával (EUMSS) és az ahhoz kapcsolódó cselekvési tervvel⁴ összhangban folytatja erősebb tengeri védelmi szereplőként elfoglalt pozíciójának megszilárdítását. A tengeri jelenlétek koordinálása (*Coordinated Maritime Presences*; CMP) lehetővé teszi az európai tengeri jelenlét és elérés növelését a Guineai-öbölben és az Indiai-óceán északnyugati részén, hozzájárul a tengeri védelemhez a közös helyzetismeret, elemzés és a megosztott információk révén, valamint előmozdítja a nemzetközi jogot, különösen az ENSZ Tengerjogi Egyezményét. A Tanács üdvözli a CMP-koncepció végrehajtása terén elért eredményeket, felkéri az EKSZ-t, hogy mielőbb terjesszen elő javaslatokat annak további javítására, és egyetért a Guineai-öbölre vonatkozó CMP 2026 tavaszáig, valamint az Indiai-óceán északnyugati részére vonatkozó CMP 2025 tavaszáig való meghosszabbításával. A Tanács arra ösztönzi a főképviselőt és a tagállamokat, hogy a továbbiakban is szervezzenek tengeri védelmi gyakorlatokat, beleértve a tagállamok haditengerészetének és parti őrségének éves gyakorlatait is. Üdvözli, hogy a tagállamok és az uniós ügynökségek részt vettek a Spanyolország által 2024 májusában szervezett MARSEC tengeri védelmi gyakorlatban.

Légtér

29. A légtér egyre zsúfoltabbá és vitatottabbá válik. E tekintetben a Tanács üdvözli a stratégiai iránytűvel összhangban végzett, a légtérhez való szabad, biztonságos és védett európai hozzáférés biztosítására irányuló stratégiai gondolkodást. Várakozással tekint a célzott uniós biztonsági és védelmi légtérstratégiára irányuló javaslat elé, hogy annak elfogadására 2025-ben sor kerülhessen.

⁴ 14280/23.

30. A Tanács az éghajlat és a biztonság közötti összefüggésről⁵ szóló közös közlemény gyors végrehajtására szólít fel. Ez magában foglalja különösen a korai előrejelző és az előrejelzési képességek fejlesztését, az éghajlat- és védelemtámogatási mechanizmus létrehozását, környezetvédelmi tanácsadóknak valamennyi KBVP-misszióhoz és -művelethez történő telepítését 2025-ig, valamint a külön erre a célra létrehozott uniós képzési platform teljes körű működőképessé tételét. A Tanács felkéri az EKSZ-t, hogy a Bizottsággal együtt a lehető leghamarabb tegyen jelentést az elért eredményekről. A Tanács sürgeti az uniós védelmi képességi eszközöknek a zöld átállás támogatása érdekében történő lehető legjobb kihasználását. Üdvözli a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy nemzeti stratégiákat dolgozzanak ki fegyveres erőik éghajlatváltozásra való felkészítése érdekében, és leszögezi, hogy az uniós éghajlat- és védelmi hálózat referenciaplatformként szolgál a bevált gyakorlatok megosztása és az együttműködési lehetőségek feltárása tekintetében. A Tanács tudatában van továbbá annak, hogy az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás hatásai és kockázatai fényében a fegyveres erőknél megfelelő intézkedéseket kell hozniuk az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése érdekében. A Tanács elismeri, hogy a jobb energiahatékonyság és fenntarthatóság csökkenti a szénlábnyomot, a költségeket és a logisztikai terheket, miközben növeli az operatív hatékonyságot. Üdvözli a védelmi és biztonsági ágazat fenntartható energiával foglalkozó uniós konzultációs fóruma ezzel összefüggésben tett erőfeszítéseit.

⁵ 11283/23.

Partnerségek kialakítása

31. A békével, biztonsággal és védelemmel kapcsolatos partnerségek a béke és a biztonság világszerte történő előmozdítására irányuló uniós erőfeszítések egyik elengedhetetlen pillérét képezik. Az EU teljes mértékben elkötelezett a nemzetközi együttműködés előmozdítása, a szabályokon alapuló nemzetközi rend fenntartása és a hatékony multilateralizmus minden szinten történő megerősítése mellett, amelynek középpontjában az Egyesült Nemzetek Szervezete áll. Az EU a stratégiai iránytűvel és a kialakított eljárásokkal összhangban tovább fogja erősíteni, mélyíteni és bővíteni a két- és többoldalú partnerekkel a közös értékeken és érdekeken alapuló, testre szabott és kölcsönösen előnyös partnerségeket.
32. A Tanács üdvözli továbbá a béketámogató műveletekkel és a válságkezeléssel kapcsolatos EU–ENSZ stratégiai partnerség folyamatos megerősítését, valamint a 2022–2024-es időszakra vonatkozó közös prioritások végrehajtását⁶. A jövőről szóló közelgő ENSZ-csúcstalálkozó egyedülálló lehetőséget kínál a multilaterális rendszer újjáélesztésére, valamint arra, hogy az ENSZ alkalmassá váljon a jövőre, és jobban képviselje napjaink világát és társadalmait, és így csökkenjen az intézményekkel szemben fennálló, valamint az ENSZ-tagok között tapasztalható bizalmi szakadék. A Tanács támogatja az ENSZ-főtitkár új békeprogramját, és várakozással tekint az abban foglalt ajánlások elé, amelyek kollektív béke- és biztonsági rendszerünk megerősítésére irányulnak annak érdekében, hogy jobban meg lehessen előzni, valamint kezelni és rendezni lehessen a konfliktusokat mind a hagyományos, mind az új területeken, amint azt a jövőt szolgáló paktum is tükrözi. Üdvözli az ENSZ és az EU közötti, a békére és biztonságra irányuló stratégiai partnerség további fejlesztése érdekében végzett munkát, melynek célja, hogy a partnerség igazodjon az új geopolitikai helyzethez, többek között a 2025–2027-es időszakra vonatkozó új prioritások elfogadása céljából.

⁶ 5451/22.

33. A Tanács újólá hangsúlyozza, hogy az EU és a NATO közötti, az erős transzatlanti köteléken alapuló stratégiai partnerség alapvető fontosságú az euroatlanti biztonság és stabilitás szempontjából, amint azt Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja ismét bizonyította. A Tanács továbbra is teljes mértékben elkötelezett amellett, hogy a három, 2016-ban, 2018-ban és 2023-ban kiadott együttes nyilatkozat keretében folytatott politikai párbeszéd és együttműködés révén tovább erősítse, mélyítse és bővítse ezt a kölcsönösen előnyös partnerséget, teljes mértékben tiszteletben tartva az átláthatóság, a viszonzosság és az inkluzivitás elfogadott irányelveit, valamint a két szervezet döntéshozatali autonómiáját és eljárásait. A Tanács üdvözli, hogy minden területen jelentős eredmények születtek, többek között a politikai párbeszéd, a hibrid fenyegetések elleni küzdelem, a kiberbiztonság és -védelem, a külföldi információmanipuláció és beavatkozás, a reziliencia, a katonai mobilitás, a gyakorlatok, a válságkezelési műveletek, a világűr, az éghajlat és a védelem, a kialakulóban lévő és forradalmi technológiák, a nők, a béke és a biztonság, valamint a partnerek kapacitásépítése terén.

34. Az EU–NATO partnerség magasabb szintre emelése érdekében a Tanács hangsúlyozza, hogy 2024 vége előtt naprakésszé kell tenni a közös javaslatokat, valamint ki kell dolgozni és el kell fogadni egy új, átfogó és a jövőbe mutató végrehajtási dokumentumot, amely az EU–NATO együttműködés teljes spektrumát felöleli. Tekintettel a fokozott védelmi együttműködésre, a vonatkozó védelmi tervezési és képességfejlesztési folyamatok, a közös közbeszerzés és az európai védelmi ipari beruházások eredményei közötti növekvő összhangra, a Tanács az együttműködés, a koordináció és az akadálytalan információcsere inkluzív és megkülönböztetésmentes módon, biztonságos kommunikációs rendszerek révén történő fokozására szólít fel, beleértve a minősített adatok személyzeti szintű cseréjét is. E tekintetben hangsúlyozza, hogy lehetővé kell tenni a minősített adatok személyzeti szintű cseréjét az EDA és a NATO között, beleértve a NATO Támogató és Beszerzési Ügynökséget (NSPA) és az Észak-atlanti Védelmi Innovációs Akcelerátort (DIANA). A Tanács felkéri az EDA-t, hogy a megállapodás megkötése előtt rendszeresen tájékoztassa a tagállamokat az elért eredményekről. A Tanács várakozással tekint a főképvisező és a NATO főtitkára által közösen benyújtandó közös javaslatcsomaggal kapcsolatban elért eredményekről szóló következő, kilencedik jelentés elé.

35. A Tanács üdvözli az EU szerepvállalását a konfliktusmegelőzés és a békeközvetítés terén, ami az EU által a béke és a biztonság előmozdításában betöltött globális szerep alapvető aspektusa. E tekintetben az EU eszköztárának ambiciózus megerősítésére szólít fel, többek között az ENSZ-szel és más multilaterális partnerekkel a közös érdeklődésre számot tartó területeken folytatott közös munkát célzó együttműködés révén, mivel a béke és a biztonság terén folytatott együttműködés alapkövének a továbbiakban is a hatékony multilateralizmusnak kell maradnia. A Tanács különösen nagy várakozással tekint a konfliktusmegelőzésre és válságkezelésre vonatkozó közös EU–EBESZ ütemtervnek a stratégiai iránytűvel összhangban történő kidolgozása elé.

A Tanács elismeri, hogy alapvető fontosságú, hogy az EU még szorosabb és ambiciózusabb partnerséget alakítson ki Afrikával a béke, a biztonság, a kormányzás és a fejlesztés érdekében, amely kölcsönösen előnyös menetrendeken, levont tanulságokon, az afrikai partnerekkel a helyi és regionális szükségletek és kihívások közös, mélyebb megfontolásán, valamint testre szabott, fokozatos és moduláris megoldásokon alapul.

A Tanács hangsúlyozza, hogy a Közel-Kelet, Észak-Afrika és Európa biztonsága szorosan összefonódik, és megerősített biztonsági és védelmi együttműködésre szólít fel a regionális partnerekkel, többek között az Öböl-menti Együttműködési Tanáccsal.

36. A Tanács újólá hangsúlyozza a kétoldalú együttműködés, valamint célzott biztonsági és védelmi párbeszédet, köztük a tematikus párbeszédet további bővítésének fontosságát. Emlékeztet különösen arra, hogy fokozni kell a transzatlanti partnerekkel folytatott biztonsági és védelmi együttműködést. A Tanács emlékeztet annak fontosságára, hogy a harmadik országok irányában stratégiaibb megközelítést kell alkalmazni a békével, biztonsággal és védelemmel kapcsolatban, az EU partnerségi eszköztárának megerősítése révén, a tagállamok teljes körű bevonása mellett. E tekintetben a Tanács kiemeli az új biztonsági és védelmi partnerségi eszközt, és várakozással tekint annak célzott és kölcsönösen előnyös módon történő végrehajtása elé. E tekintetben üdvözli a biztonsági és védelmi partnerség aláírását a Moldovai Köztársasággal, és várakozással tekint a további biztonsági és védelmi partnerségek aláírása elé, elsőként Norvégiával. A Schuman biztonsági és védelmi fórum első, 2023. márciusi megrendezése egyedülálló platformot kínált a két- és többoldalú partnerekkel a béke, a biztonság és a védelem kulcsfontosságú kihívásairól folytatott politikai szintű eszmecserekhöz. A Tanács várakozással tekint a fórum 2024. május 28–29-én megrendezésre kerülő második fordulójára elé.

A 2024. évi, katonai mobilitásra vonatkozó vállalás

A Tanács tudatában van annak, hogy:

- A katonai erők gyors, hatékony és akadálytalan mozgása létfontosságú az európai biztonság és védelem szempontjából, mivel hiteles és gyors reagálást tesz lehetővé mind az Európán belül, mind az azon kívül felmerülő fenyegetésekre és kihívásokra. Ez az EU közös biztonság- és védelempolitikája (KBVP) összefüggésében is érvényes, különös tekintettel az uniós gyorsleépítésű kapacitás kifejlesztésére, az uniós stratégiai iránytűben meghatározottak szerint. Ugyanilyen fontos a nemzeti és a multinacionális tevékenységek szempontjából is, különösen a NATO keretében;
- A 2018. évi, katonai mobilitásra vonatkozó vállalás jelentős mértékben hozzájárult az EU katonai mobilitással kapcsolatos erőfeszítéseihöz. Most új vállalásra van szükség, amely szélesebb körű és ambiciózusabb kötelezettségvállalásokon alapul és amelynek célja a még fennálló hiányosságok megszüntetése, valamint az EU szomszédságában – különösen Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja eredményeképpen, de azon túl is – egyre nagyobb kihívást jelentő geostratégiai környezetben egyre inkább szükséges reziliencia és felkészültség biztosítása, a 360 fokos megközelítés szem előtt tartása mellett;

- Alapvető fontosságú a légi, szárazföldi és tengeri mozgások felgyorsítása, valamint az általános reziliencia – többek között a kiberreziliencia – növelése. A jelentős nagyságú katonai erők – többek között a katonai személyzet és annak felszerelése – EU-n belüli és kívüli, rövid időn belüli mozgása békeidőben is összehangolt erőfeszítést igényel mind uniós, mind nemzeti szinten. E tekintetben döntő fontosságú az összkormányzati és a társadalom egészére kiterjedő megközelítés alkalmazása, valamint a polgári és katonai szükségletek közötti, egymást kölcsönösen erősítő szinergiákhoz való hozzájárulás, különösen a kettős felhasználás szempontjából, amint azt „A katonai mobilitásról szóló cselekvési terv 2.0” is meghatározza;
- Az EU-n belüli katonai mobilitás megerősítéséhez megfelelő forrásokra és beruházásokra van szükség mind nemzeti, mind uniós szinten, hogy lehetővé váljon a haderők és felszerelések gyors mozgása, a jelenlegi többéves pénzügyi keret és a jövőbeli keretről szóló tárgyalások sérelme nélkül;
- A tagállamok nemzeti kötelezettségvállalásai kulcsszerepet játszanak a jól összekapcsolt katonai mobilitási hálózat közös céljának sikeres elérésében, amely multimodális közlekedési folyosókon és kapcsolatokon – többek között logisztikai csomópontokon – alapul, és amelyet rövidebb határidők és kevesebb adminisztratív akadály, valamint reziliens, kiberbiztonságos, jobban felkészült és fenntartható képességek jellemeznek;

- „A katonai mobilitásról szóló cselekvési terv 2.0” az EKSZ-szel, a Bizottság szolgálataival, az Európai Védelmi Ügynökséggel és más érintett uniós szervekkel és ügynökségekkel közösen támogatja a tagállamokat az alábbiakban meghatározott kötelezettségvállalások végrehajtásában. Ezen túlmenően a „Katonai mobilitás” és az „Európai Logisztikai Csomópontok Hálózata és Művelettámogatási Hálózat” elnevezésű PESCO-projektek megkönnyítik néhány új kötelezettségvállalás végrehajtását;
- Az EU-NATO együttműködésről szóló harmadik együttes nyilatkozat méltányolja a katonai mobilitás terén elért kézzelfogható eredményeket, ugyanakkor az e területen folytatott együttműködés további megerősítésére szólít fel. A NATO katonai mobilitással kapcsolatos erőfeszítéseivel koherens és egymást kölcsönösen erősítő megközelítés, amely teljes mértékben tiszteletben tartja az EU–NATO partnerséget irányító alapelveket – nevezetesen az inkluzivitást, az átláthatóságot, a viszonyosságot és a döntéshozatali autonómiát – alapvető fontosságú, és mindkét szervezet és valamennyi tagállam közös érdeke. Rendkívül fontos az együttműködés kézzelfogható és operatív módon történő fokozása annak biztosítása érdekében, hogy a katonai mobilitás továbbra is az EU–NATO együttműködés kiemelt kezdeményezése maradjon;
- A harmadik országoknak a releváns PESCO-projektekben – az elfogadott feltételekkel és elvekkel összhangban⁷ – való részvétele továbbra is hozzáadott értéket képvisel, többek között a transzatlanti és az EU–NATO perspektíva tekintetében is.

⁷ A Tanács (KKBP) 2020/1639 határozata.

A Tanács ezért üdvözli a tagállamok azon kötelezettségvállalását, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2026-ig végrehajtják az alábbi intézkedéseket, összhangban a nemzeti jogszabályokkal és eljárásokkal, az egyes tagállamoknak a területükre, az általuk végzett katonai mozgásokra és szállításra vonatkozó alkotmányos követelményeivel, valamint biztonsági és védelmi politikáik sajátos jellegével:

1. A kettős felhasználású közlekedési infrastruktúrába irányuló beruházások prioritásként való kezelése „Az EU-n belüli és azon kívüli katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelmények” alkalmazásával, annak érdekében, hogy a Bizottság és az EKSZ – többek között az EU Katonai Törzse – által a NATO-val együttműködésben közösen meghatározott, nagyszabású és rövid határidejű katonai mozgásokra szolgáló kiemelt uniós folyosók kiépítését sürgősen be lehessen fejezni, a 360 fokos megközelítés szem előtt tartása mellett. Különös prioritást élveznek azok a kettős felhasználású infrastruktúrába irányuló beruházások, amelyek a kifejezetten a katonai mozgásokat érintő szűk keresztmetszeteket kezelik, vagy amelyek más módon képviselnek magas katonai hozzáadott értéket.
2. A szükséges multimodális közlekedési infrastruktúra és létesítmények kialakításának lehetővé tétele, ezek megerősítése és elhelyezése e folyosók mentén, hálózati megközelítés keretében, beleértve a vonatkozó PESCO-projekt teljes körű kiaknázását is. Ez vonatkozhat például logisztikai központokra és összpontosítási körletekre, köteléktámogató központokra, a be- és kirakodási infrastruktúrára, az üzemanyag-támogatási infrastruktúrára stb.

3. A határokon átnyúló mozgásra vonatkozó engedélyek legfeljebb három munkanapon belül történő kiadása, elismerve ugyanakkor, hogy e cél eléréséhez jelentős nemzeti szintű erőfeszítésekre van szükség, különösen a túlméretes rakományok és a veszélyes áruk tekintetében. A tagállamok ezért sürgős prioritásként fogják kezelni azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy ez az ambíciószint válság idején elérhető legyen, többek között az uniós gyorstelepítésű kapacitás összefüggésében, valamint a tematikus éles és szimulált gyakorlatok megkönnyítése érdekében. Az e célkitűzést szolgáló intézkedéseknek magukban kell foglalniuk többek között az uniós KBVP keretében, valamint a NATO-ban és más nemzeti és multinacionális keretekben végzett tevékenységekre vonatkozó „állandó” diplomáciai engedélyeket, különösen a kifejezetten katonai mobilitási folyosókon és eljárásokon alapuló megállapodásokat, és lehetőség szerint digitalizált és harmonizált eljárások kidolgozása és alkalmazása révén. Emellett a Tanács arra ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre többoldalú/kétoldalú koordinációs mechanizmusokat annak érdekében, hogy még inkább harmonizálják és javítsák az eljárásokat a legfontosabb folyosók mentén.
4. A koordinációs és együttműködési mechanizmusok megszilárdítására irányuló erőfeszítések előmozdítása. E célból egy, az információáramlás hatékony javítását és az érintett minisztériumok, intézmények és (helyi vagy regionális) hatóságok közötti napi koordináció javítását szolgáló minisztériumközi és intézményközi koordinációs csoportnak nemzeti szinten, az összkormányzati megközelítéssel összhangban történő létrehozása konstruktív alapot fog biztosítani a tagállamok számára. Emellett a katonai mobilitásra vonatkozó PESCO-projekt keretében létrehozott nemzeti kapcsolattartó pontok hálózata biztosítani fogja a határokon átnyúló mozgásokra vonatkozó kérelmek gyors kezelését, és 2024 folyamán a további feladatok értékelése során folytatni fogja a bevált gyakorlatok és a levont tanulságok cseréjét.

5. Elsőbbségi hozzáférés biztosítása a fegyveres erők számára a releváns szállítási módokhoz, közlekedési hálózatokhoz és eszközökhöz, beleértve a szükséges légteret is, többek között az uniós szabályozási kereten keresztül is, a nemzeti erőfeszítések támogatása érdekében, különösen válságok és konfliktusok idején, ám lehetőség szerint már békeidőben is, teljes mértékben tiszteletben tartva az uniós tagállamok területük felett gyakorolt szuverenitását és a katonai mozgásokkal kapcsolatos nemzeti döntéshozatali folyamatait. E célból a tagállamoknak biztosítaniuk kell a szükséges kapacitás rendelkezésre állását, többek között stratégiai partnerségek – egyebek mellett közös vagy nemzeti kezdeményezések, különösen a polgári közlekedési szolgáltatókkal kötött keretszerződések – létrehozása révén.
6. A tagállamok ösztönzése a stratégiai folyosók mentén történő együttműködésre vonatkozó információk és bevált gyakorlatok megosztására. Ez történhet például releváns PESCO-projekteken és az Európai Védelmi Ügynökségen (EDA) keresztül.
7. Az általános reziliencia megerősítése a közlekedési ágazathoz kapcsolódó valamennyi területen, beleértve a kiberbiztonságot is. A kettős felhasználású közlekedési rendszerek és szolgáltatások kibertámadásokkal szembeni rezilienciájának nemzeti szintű fokozása érdekében a konkrét intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a katonai mobilitás szempontjainak beillesztését is a nemzeti és uniós szintű kiberbiztonsági kockázatértékelésekbe.

8. A határokon átnyúló katonai mozgások tesztelésére irányuló gyakorlatok támogatása és lebonyolítása minden területen, különösen az engedélyek, a kapcsolódó megállapodások, eljárások és rendelkezések tekintetében, többek között a katonai mobilitással kapcsolatos rendszeres uniós szimulációs gyakorlatok, a többek között az uniós gyorsletelepítésű kapacitáshoz is kapcsolódó éles uniós katonai gyakorlatok, vagy adott esetben más multinacionális gyakorlatokban való részvétel révén.
9. Katonai célú szállításhoz szükséges védelmi képességek kifejlesztése, beleértve a stratégiai szállítási képességeket is, a koordinált éves védelmi szemle keretében tett megállapítások és a 2023. évi uniós képességfejlesztési prioritások, különösen annak „katonai mobilitás” elnevezésű prioritása alapján, az egyetlen haderő elvével összhangban.
10. A katonai felszerelések és személyzet EU-n belüli és kívüli gyors telepítése, fenntartása és átcsoportosítása szempontjából releváns meglévő kapacitáshiányok enyhítése érdekében a tagállamok meg fogják vizsgálni a stratégiai szállítási képességekre vonatkozó közös strukturált megoldásokat, szükség szerint valamennyi közlekedési mód tekintetében.

11. A katonai vonatkozású vámalakiságok digitalizálására irányuló, folyamatban lévő kezdeményezések támogatása a csapatoknak és felszereléseknek az Unió vámterületéről és az Unió vámterületére történő mozgásával kapcsolatos adminisztratív terhek csökkentése érdekében. E célból az uniós tagállamok elkötelezettek aziránt, hogy a NATO-val együttműködve fokozzák az együttműködést egymás között és az érdekelt felekkel, különösen az EDA-val és a Bizottság szolgálataival, az összkormányzati és a társadalom egészére kiterjedő megközelítés követése mellett.
12. A polgárok és a civil társadalom szisztematikus tájékoztatásának előmozdítása, többek között célzott tájékoztató kampányok révén, például (éles) gyakorlatokhoz kapcsolódóan, valamint a katonai mobilitás jelentőségének tudatosítására és megértésére irányuló tevékenységek révén.
13. A tagállamok az erőfeszítések összehangolására törekedve nemzeti szinten szorosabb összhangot fognak biztosítani a vonatkozó szakpolitikák, doktrínák és iránymutatások között, teljes mértékben kihasználva az abból adódó lehetőségeket, hogy mind az EU-nak, mind a NATO-nak tagjai.

A Tanács üdvözli továbbá a tagállamok azon kötelezettségvállalását, hogy adott esetben 2024 végéig ezeknek megfelelően módosítják a katonai mobilitásra vonatkozó nemzeti terveket, és évente vissza fog térni az elért eredmények értékelésére.